

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 63 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Avgusta 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7254

Alfred de Friès, inž., Kassel, Nemačka.

Vjetrobran na otvorima zatvorenih vozila.

Prijava od 9. aprila 1929.

Važi od 1. februara 1930.

Kod vozila sa velikom brzinom, dakle kod željezničkih kola, automobila, zračnih vozila, brodova i sličnih prometala, djeluje jaka struja zraka, koja nastaje uz otvoreni prozor za vrijeme vožnje, vanredno neugodno na putnike, koji sjede u kolima. Ova neugodnost naraste u zraku, koji je zasićen čađom i prašinom, do neposredne opasnosti.

Ne gledajući na oboljenja organa za disanje, mogu te u masama nastupajuće, više ili manje čvrste čestice čađe i prašine lako dovesti do ozbiljnih ozleda očiju.

Kod zatvorenih vozila gore navedene vrste također je vrlo neugodna i struja zraka, koja kroz otvorene prozore struji natrag od stražnje stijene vozila, t. zv. vratni vjetar, koji dovodi do vrlo osjetljivih i tvrdokornih neuralgičnih oboljenja.

Pronalazak uklanja spomenute mane pomoću jednog odvodnika vjetra, koji je svrsishodno izrađen u obliku prekretljivog štita.

Nacrt prikazuje jedan primjer izvedbe pronalaska.

Sl. 1 i 2 pokazuju smještaj vjetrobrana, određen za zatvorena vozila.

Sl. 3 pokazuje djelovanje takovog smještaja.

Dolnji dio 1 tog vjetrobrana pričvrsti se vijcima 2, u koliko je to moguće, najbolje na vratima vozila i uz pomoć šarnira 3 svrsishodno se namjesli tako, da se daje prema vratima prekrenuti, u svrhu, da ostane slobodan prostor kod izlaska i ulaska.

Gornji dio 4 vjetrobrana valja iznad vrat-

nog otvora tako pričvrstiti na stijeni vozila, da on prema gore siže sasvim do ispod stropa. Dio 4 može se smjestiti čvrsto stojeći, preporuča se ali, da i on bude na jednaki način kao dio 1 smješten prekretljivo spram vratnog otvora, kako ne bi smetao putniku kod izlaska i ulaska. Izgradi li se dio 4 tako, da njegov donji dio siže preko gornjeg ruba dijela 1, to je dovoljno, — ako je on držan pod lakim pritiskom pera u smjeru vratnog otvora — da se dio 1 prekrene u svrhu, da istodobno i samočino i njega s puta makne.

Vjetrobran djeluje osobito povoljno, ako su njegove plohe spram smjera vožnje izrađene poput lopata. Kroz prozor prodiruća struja zraka biva tada, kako to pokazuje sl. 3, tako skrenuta, da su oba stražnja sjedala vozila potpuno slobodna od promaje.

Gornji dio 4 od najveće je važnosti za zatvorena vozila. Tek uslijed smještaja toga dijela bijaše moguće potpuno odstraniti nadasve neugodni vratni vjetar. Razumije se po sebi, da je rastavljanje obih dijelova 1 i 2 potrebno samo ako je jedan dio zaštitnog štita pričvršćen na vratima. Nije li to slučaj, to je naravno dovoljan jedan jedini, do stropa vozila sižući štit.

Kako bi se zapriječilo, da jedan dio po zaštitnom štitu 1 uhvaćene struje zraka odstruji u okomitom smjeru i udari na noge najbliže sjedećeg, to je vjetrobran dolje providen sa jednim zaklonom 5, koji je na stranama svrsishodno uzdignut nešto prema

gore. Ovaj zaklon odbacuje dolje prodiruću struju zraka natrag i time lomi silu slijedeće struje zraka. Razumije se po sebi, da se jednaki zaklon može smjestiti i na gornjem kraju zaštitnog štita 1.

Nije bezuvjetno potrebno, da zaklon 5, koji hvata okomito otičuću struju zraka, bude pričvršćen na samom zaštitnom štitu; već prema izgradnji vozila može biti svrsishodno, da taj zaklon odijeljeno od zaštitnog štita bude pričvršćen na vratima ili na postranoj stijeni vozila.

Da se ne priječi izgled iz vozila, to su zaštitni štitovi svrsishodno čitavi ili u dijelovima, koji smetaju izgledu, izrađeni iz providnog materijala.

U predstojećem razlaganju spomenuti su kao dovod zraka samo prozorni otvori, jer se oni, pošto postoje na svakom vozilu gore navedene vrste, u prvome redu dadu iskoristiti. Razumije se po sebi, da se ne većemo bezuvjetno na prozorne otvore, jer se naročito kod novih kola lahko dadu napraviti naročiti dovodi zraka i iznad prozornih otvora, sa prednjeg dijela kola ili u krovu vozila, n. pr. kod automobila.

Već prema smješčaju dovoda zraka bili će naravno i položaj vjetrobrana vazda drugi, tako, da i ovdje nismo vezani na okomiti smješčaj, koji je također spomenut samo kao primjer izvedbe.

Gore opisani vjetrobran omogućuje dakle, da se i u zatvorenim vozilima može vazda uživati svježi zrak, a da se ne bude smetan strujom zraka.

Patentni zahtjevi:

1. Vjetrobran na otvorima zatvorenih vozila, naznačen lime, što je u nutrini vozila smješten jedan zaštitni štiti (1), koji kroz otvor prodiruću struju zraka zaustavlja od sjedala vozila.

2. Vjetrobran po zahtjevu 1, naznačen time, što je iznad zaštitnog štita (1), koji pokriva otvor, smješten zaštitni štiti (4), koji ispunjava međuprostor između otvora i krova vozila.

3. Vjetrobran po zahtjevu 1 i 2, naznačen time, što su zaštitni štitovi spram smjera vožnje izrađeni poput lopata.

4. Vjetrobran po zahtjevu 1 do 3, naznačen time, što su zaštitni štitovi smješteni tako, da se mogu prekrenuti.

5. Vjetrobran po zahtjevu 1 do 4, naznačen time, što je glavni zaštitni štiti (1) na jednom ili na obim krajevima providen sa jednim zaklonom (5), koji odvađa okomilu struju zraka.

6. Vjetrobran po zahtjevu 1 do 5, naznačen lime, što je zaklon (5), koji odvađa okomitu struju zraka, smješten odijeljeno od glavnog zaštitnog štita (1) vozila.

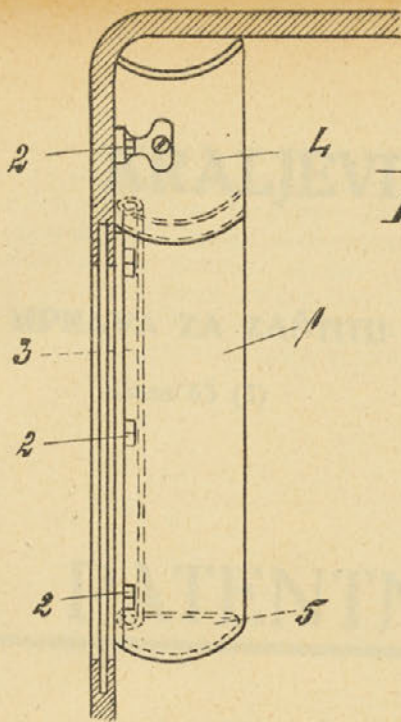

Fig. 1

Fig. 2

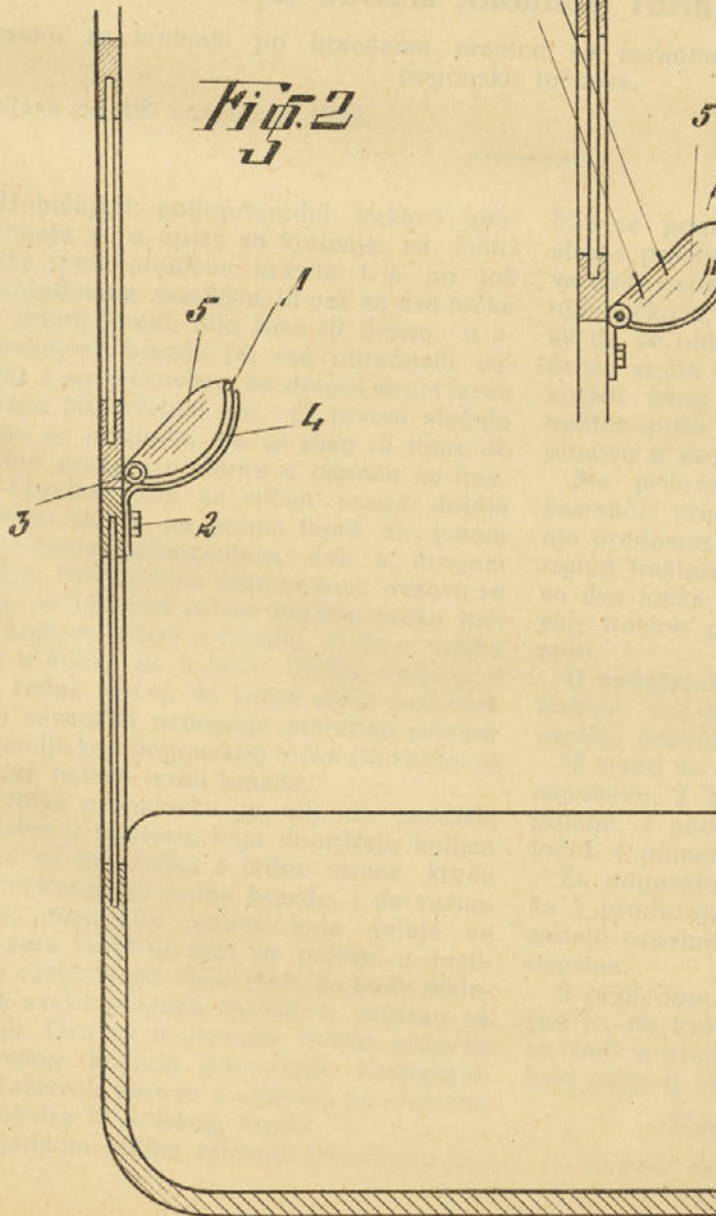

Fig. 3

